

Warszawa,

22 lipca 2009 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

RPO-563617-X/2007/PM

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Pani
Katarzyna Hall

Minister Edukacji Narodowej

szanowna Pani Minister

Pragnę przypomnieć Pani Minister, iż Rzecznik Praw Obywatelskich w dniu 23 sierpnia 2007 roku skierował do ówczesnego Ministra - prof. Ryszarda Legutko - wystąpienie, którego przedmiotem była możliwość dyskryminowania kandydatów do Nauczycielskich Kolegiów Języków Obcych.

W przedmiotowym wystąpieniu Rzecznik Praw Obywatelskich zasygnalizował, iż w ramach dotychczasowych działań ustalono, że w Nauczycielskich Kolegiach Języków Obcych stosuje się dodatkowe kryteria, na podstawie których *a priori* przesądza się o predyspozycjach osób do wykonywania w przyszłości zawodu nauczyciela. Aplikujący na słuchaczy kolegiów zobowiązani są bowiem do przedkładania „Zaświadczenia lekarskiego o przydatności fizycznej do zawodu nauczycielskiego dla kandydatów do Nauczycielskiego Kolegium Języków Obcych”. Wśród przeciwwskazań do uznania danej osoby za predysponowaną do zawodu nauczycielskiego wskazano między innymi „widoczne zmiany chorobowe skóry, zwłaszcza części odkrytych”, oraz „zniekształcenia lub zeszpecenia powodujące odrażający wygląd”.

Rzecznik Praw Obywatelskich wskazał ponadto, iż owa praktyka, niezajdująca podstawy w obowiązującym prawie - albowiem wzór „zaświadczenia” nie został wprowadzony aktem prawa powszechnie obowiązującego (ustawą lub rozporządzeniem) - budzi poważne zastrzeżenia. Zasygnalizowano możliwość obrazy art. 31 oraz art. 32 *Konstytucji RP* (zakaz dyskryminacji w życiu społecznym i zmuszanie do podejmowania działań nienakazanych przez obowiązujące prawo). Podkreślono, że takie działanie stanowi

naruszenie zasady ustanowionej w art. 65 ust. 1 *Konstytucji RP* (wolność wyboru i wykonywania zawodu oraz wymóg określenia wyjątków w drodze ustawy).

W związku z powyższym, Rzecznik Praw Obywatelskich wystąpił do MEN z wnioskiem o podjęcie stosownych działań legislacyjnych.

Pismem z dnia 3 stycznia 2008 roku, Podsekretarz Stanu w MEN, Pan Zbigniew Marciniak (Wasz znak: DSN-WK-WD-043-1/08), poinformował Rzecznika, iż podziela jego pogląd, zgodnie z którym zasygnalizowana praktyka może stanowić podstawę dyskryminacji kandydatów do nauki w zawodzie nauczyciela. W związku z tym, Podsekretarz Stanu zobowiązał się, iż Ministerstwo Edukacji Narodowej skieruje do dyrektorów kolegiów nauczycielskich i nauczycielskich kolegiów języków obcych pismo zawierające stosowne wyjaśnienia w sprawie poprawnego dokumentowania zaświadczeniem lekarskim przydatności do zawodu nauczycielskiego. Wskazał równocześnie, iż w jego ocenie sytuacja ta nie wymaga podejmowania dodatkowych działań legislacyjnych.

W związku z powyższym zmuszony jestem poinformować Panią Minister, iż zasygnalizowana w 2007 roku przez Rzecznika Praw Obywatelskich dyskryminacja nadal ma miejsce. Z ustaleń poczynionych przez pracowników Biura Rzecznika Praw Obywatelskich wynika bowiem, iż dotyczy ona między innymi następujących placówek: kolegiów nauczycielskich języków obcych w Legnicy oraz we Wrocławiu, a także kolegiów nauczycielskich we Wrocławiu, Zgierzu, Gliwicach, Radomiu, Wieluniu i w Białymstoku.

Wobec powyższego, na podstawie art. 16 ust. 1 oraz ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 roku o *Rzeczniku Praw Obywatelskich* (t.j. Dz. U. z 2001 r., Nr 14, poz. 147 ze zm.), zwracam się ponownie do Pani Minister z wnioskiem o podjęcie stosownych działań legislacyjnych w celu zapewnienia skutecznej ochrony praw i wolności obywatelskich.

Z poważaniem

Z upoważnienia
Rzecznika Praw Obywatelskich

Stanisław Trociuk
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich